

LOV OG EVANGELIUM

Nr. 4

APRIL 1996

32. årgang

ABRAHAM'S TRO

av Lars Fossdal

Bibelen sier oss at Abraham var rettferdig for Gud (1.Mos.15,6; Gal.3,6). Det å være rettferdig for Gud betyr ikke noe mindre enn at mennesket er uten synd for Gud. Mennesket er uten lovovertrædelser, hvilket vil si at mennesket har oppfylt loven, og derfor er rettferdig.

Hva gjorde at Gud erklærte Abraham for å være rettferdig? Var Abraham et bedre menneske i seg selv enn det vi er? Levde han et så fint liv at Gud erklærte ham for å være rettferdig? Eller var han så sterk i troen at han tilvant seg en rettferdighet som Gud hadde behag i, og derfor erklærte han rettferdig?

Til disse tanker svarer Skriften: Abraham hadde **intet** å rose seg av for Gud (Rom.4,2). Han var et menneske som deg og meg, - like ugudelig og håpløs som oss.

Han ble altså ikke erklært rettferdig av Gud fordi han var rettferdig i seg selv eller på grunn av sitt fine liv. Hadde det vært slik, da hadde han noe som fortjente ros av Gud.

Men Skriften sier at «- det har han ikke for Gud». Abraham var ugudelig og fortapt i seg selv.

I Ap.gj. 7,2-3 leser vi om at Herren kalte Abraham til frelse: «Herlighetens Gud åpenbarte seg for vår far Abraham, - - -, og sa til ham: Dra ut fra ditt land og din slekt, og gå til det land som jeg vil vise deg!»! All den tid Abraham ikke hadde noe som fortjente ros av Gud og likevel kalles av Gud til frelse, var kallet et nådekall.

Det var for Abraham som Paulus skriver i 2.Tim.1,9: «Han som frelste oss og kalte oss med et hellig kall, ikke etter våre gjerninger, men etter den nåde som er oss gitt i Jesus Kristus fra evige tider».

I kallet ble Abraham lovet en stor slekt, og i denne slekten skulle løftesønnen komme, - han som skulle knuse slangens hode (1.Mos.3,15).

Abraham trodde løftet fra Herren om denne «ætt», tross alle innvendinger (1.Mos.15,1-6).

I Gal.3,16 leser vi at «din ætt» be-

Bladet LOV og EVANGELIUM

utgis av NLL og blir sendt gratis til alle som sender ekspedisjonen navn og adresse. Bladet kommer med 10 nr. i året. Gaver til bladet kan sendes til kasserer i NLL.

Abonnement, oppsigelse og adresseforandring sendes **ekspedisjonen** v/ Dag Rune Lid, 5600 Norheimsund, tlf. 56 55 26 72.

Ansvarlig for bladet:

Red.nemnda ved form. Ragnar Opstad
Opstadv. 38, 4350 Nærbø, tlf./fax 51433685

Faste medarbeidere i bladet:
Jon Espeland, Per Bergene Holm,
Lars Fossdal og Dag Rune Lid.

NORSK LUTHERSK LEKMANNISMISJON

ble grunnlagt i 1963 av venner av den luthersk-rosenianske forkynnelse, og ønsker å forkynne Guds Ord i skrift og tale både i Norge og ute på misjonsmarken. NLL har ytremisjonsarbeid i Peru.

Formann Karl B. Bø, Vistnesveien. 13,
4070 Randaberg, tlf./fax 51 41 87 46.

Sekretær Håvar Fjære, Goksjøruta,
3220 Sandefjord, tlf. 33 11 08 31.

Kasserer Margrete Frøfjord, 4164 Fogn,
tlf. 51 71 06 29.

Postgiro 0801.5682133.
Bankgiro 3204.10.10222.

BIBELSKOLEN PÅ FOSSNES

ble grunnlagt i 1992, og eies og drives av NLL. Skolen har både halvårig- og ettårig kurs, og det er også adgang til å følge undervisningen i kortere perioder.

Skolen ønsker å formidle tillit til Guds Ord og spørre etter de gamle stier (Jer. 6.16), samt fremme den arv vi har fra lekmannsbevegelsen og våre lutherske lærefedre.

Adr. 3160 Stokke
Telefon 33 33 93 98. Fax 33 33 91 40.
Bankgiro 2490.45.39496.
Postgiro 0825.0771534.

Rektor Per Bergene Holm,
3282 Kvelde, tlf. 33 11 26 96.

tyr KRISTUS. Skriften sier at Abraham trodde på Guds løfte om Jesus.

Jesus stadfester dette. Han sa til jødene om Abraham: «Abraham, deres far, frydet seg til å se min dag, og han så den og gledet seg».

Abraham, som var et fallent og ugudelig menneske, trodde på løftet om Jesus, på ham som kunne rettferdiggjøre den ugudelige. Og **Herren regnet ham det til rettferdighet** (1.Mos.15,6; Rom.4,5; Gal.3,6).

Jesus, løftessønnen, skulle «knuse slangens hode». Dette sier oss at Jesus skulle seire over alle fristelser fra Satan, han skulle oppfylle loven i vårt sted. Dette stemmer med det Jesus sier, at han ikke er kommet for å oppheve loven, men oppfylle den (Matt.5,17).

Ved å tro på Jesus ble Abraham **tilregnet** Jesu rettferdighet. Derfor erklærte Herren Abraham for å være rettferdig. Med Jesu rettferdighet var Abraham ikledd en rettferdighet som gjaldt hans fortid, nåtid og fremtid.

Herren tilregnet Jesus alle våre synder og overtredelser. Derfor forkynner Skriften om ham: «Han er såret for våre overtredelser, knust for våre misgjerninger, straffen lå på ham forat vi skulle ha fred» (Es.53,5).

Herren **fraregnet** Abraham hans synder og overtredelser, fordi de ble tilregnet Jesus. De ble betalt og dermed utslettet ved Jesu blod på Gol-

gata. Ennå i dag bærer Jesus naglemerkene i sine hender og arret i sin side etter spydsticket. Det kostet ham dyrt å frelse oss fra våre synder.

Dette sier oss hvordan Gud frelser og rettferdiggjør et menneske.

Dette var budskapet Abraham frydet og gledet seg over. Et budskap fra Herren om hva **Herren** skulle gjøre til hans frelse ved løftessønnen.

Som vi forstår, ble Abraham frelst av bare nåde. «Ingen dag han nåden var verdig, hver en dag han dog var rettferdig». Det var ved troen på Jesus at han var rettferdig for Gud.

Er du frelst av nåde? Eller går du ennå og sliter med å få til din egen kristendom, slik at Gud kan erklære deg for å være rettferdig? Du venter på å bli annerledes, selv om du alt har lang erfaring med at du ikke kan bli noe annet enn det du er, nemlig ugudelig. Så lenge du går og håper på at det skal lykkes for deg, forkaster du Jesu frelsesverk og står utenfor nåden og uten håp om himmelen.

Ja, om du noen tid skulle synes at det går bedre for deg å være en kristen, og du tror at nå er du frelst, skal du vite at du går til helvete med all din kristendom.

Hør hva Herren forkynner! Abraham tok i mot Ordet fra Herren, og ved det erklærte Herren ham for å være rettferdig. Herren regnet ikke med Abraham til frelse, men med Jesus.

Alt du trenger til frelse, har Jesus gjort. Tro det, og det er ditt! «Alle de som tok imot ham, ga han rett til å bli Guds barn, de som tror på hans navn» (Joh.1,14). Retten til å bli Guds barn og å være et Guds barn er i Jesus.

Derfor sier Skriften i Heb.10,14: «For med et offer har han for alltid gjort dem fullkomne som blir helliget» (de som tar i mot det).

Derfor kan du, slik som du er, takke for nåden full og fri. Den er uten «om og men, dersom og hvis». Den varer evig.

Jesus oppfylte loven til punkt og prikke for deg, for at du i ham skulle være rettferdig for Gud. Overfor Gud har du i Jesus oppfylt loven, slik at du slipper å oppfylle loven for å bli rettferdig for Gud. Det er du alt ved troen på Jesus.

Loven har den oppgave å rettlede deg i ditt forhold til Gud og mennesker. Og det gjør den ved å vise deg at du umulig kan oppfylle den slik at du kan være rettferdig for Herren. Den skal overbevise deg om din synd, så du blir skyldig for Gud og står uten håp om å bli frelst (Rom.3,19-20).

Slik vil den gjøre deg avhengig av Jesus rettferdighet og drive deg til ham, for det er bare i Jesu lovoppfyllelse at du kan erklæres for å være rettferdig for Herren.

«Jesus gjelder i mitt sted, det er ankergrunnen». (forts. neste nr.)

Sarons blomst, dalenes lilje

Av Olaf Klavenæs

«Jeg er Sarons blomst, dalenes lilje.» Slik uttrykker bruden seg i Høysangen. Det er en stor og sterk bekjennelse. Det sier en synder som har fått sine synder tilgitt for Jesu skyld. En lilje i dalene, hun er ikke stor i egne øyne. Når hun ser på seg selv, ser hun bare synd og elendighet. Når loven får avsløre oss som den vi virkelig er, så blir det resultatet.

Det finnes mennesker som sier at det er godt på bunnen, men saken er den at jo mer vi får se ned i hjertefordervet, jo mer ser vi av ondskapen. Nordsletten sier så sant: «Så lenge jeg er her på jorden, jeg plages daglig av min synd. Jeg fattig var, er verre vorden, ser mer og mer av hjertets dynd.» Ser mer og mer - har du fått se dette? «Jeg er udi hjerte så bange, de avgrunne ligge så nær.» Avgrunnen ligger så nær. Det er det du bærer på i ditt hjerte.

Da er det stort når en kan si som Nordsletten, tross dette hjertefordervet: «dog får jeg være Jesu brud, å du forunderlige Gud!»

En lilje er uttrykk for den største ynde. Slik er det med en synder som er rensset i Jesu blod. «Ren og rettferdig, himmelen verdig». Denne brud lever i verden, blant torner, dvs

blant dem som ikke er gjenfødt. Det er mange som går under navnet av å være kristne, men de er fremmede for Guds igjenfødende gjerning! De kan ha navnet, men ikke livet. Du har navn av at du lever, men du er død! (Åp.3,1).

Nikodemus, en av jødernes råds herrer, kommer til Jesus om natten. Jesus taler til ham om en ny fødsel for å kunne se Guds rike. Nikodemus kan ikke forstå dette, og Jesus sier til ham: «Du er Israels lærer, og vet ikke dette?»

Det tales så mye om vekkelse i dag, det telles og skrives, men jeg er redd at mye av det bare er følelser som blir satt i sving. Det som mangler er syndenøden, den nød som kommer når samvittigheten blir vakt, der det lyder et: «Ve meg. Jeg er fortapt!» Slik gikk det med Esaias i møte med den hellige Gud. Det er først *da* Gud får gripe inn med frelse. Fra alteret tar han en gloende sten og rører ved profetens munn.

Golgatas alter er det sted hvor en synder renses fra all synd og misgjerning. Der lyder det: «Din misgjerning er tatt bort, og din synd er sonet.» «Ham som ikke visste av synd, har han gjort til synd for oss,

for at vi i ham skal bli rettferdige for Gud.»

I Jer.23,6 står det: «I hans dager skal Juda bli frelst, og Israel bo trygt, og dette er det navn som han skal kalles med: Herren, vår rettferdighet (dvs, den ved hvem Herren skaffer oss rettferdighet).» Derfor kan han også si om den brud han selv har smykket: «Alt er fagert ved deg, min venninne, og det er intet lyte på deg» (Høys. 4,7).

«Og ditt navn kom ut blant folkene for din skjønnhets skyld, for den var fullkommen på grunn av de herlige prydelser som jeg har kledd deg i, sier Herren, Israels Gud» (Esek.16,14). Gud vil være alene om å kle synderen. Han vil ikke dele sin ære med noen. «Jeg vil glede meg i Herren, min sjel skal fryde seg i min Gud; for han har kledd meg i frelsens kledebon, i rettferdighetens kappe har han svøpt meg» (Es. 61,10). Tenk, hvor stort det er å være svøpt inn i frelsens kledebon!

Bruden sier om sin brudgom at han er som et epletre blant skogens trær, og i hans skygge lyster det henne å sitte. Når synderen får feste sitt blikk på Jesus, så er det frelse som går gjennom øyet, og når synderen får høre om ham, så går frelsen inn gjennom øret. Vi blir frelst som ugudelige, fortapte syndere. Da blir synderen ført inn i syndsforla-

telsens rike - et salig rike å leve i! Der får vi alt av nåde, der heter det for intet!

«Hans frukt er søt for min gane, mer enn honning for min munn» (Sal. 119,103). Når Jesus tilsier synderen nåde, så er det som en himmelsk luftning. En blir så takknemlig over at Gud virkelig kan ta imot en synder som meg. «Å, hvilken lykke, å deg tilhøre. Takk, takk at også jeg fikk være med!»

Snart skal Jesus hente bruden hjem. Det må vi aldri glemme! Her har vi motgang og trengsel, men det er bare en liten stund. Vi som kjenner ham, vi vet at det som han har begynt i oss, det vil han også fullføre. Vi lever i den erkjennelse: Sort i oss selv, fortapt i oss selv, men salig i ham. Vi bekjenner med bruden: «Sort er jeg, men yndig» (Høys. 1,5)» Det er troens store rikdom at en ser seg yndig i Jesus.

«Den grunn hvorpå jeg bygger,
er Kristus og hans død.
I Kristi korsens skygger,
er sjelens hvile søt.
Der har jeg funnet livet,
selv er jeg intet verd.
Hva Jesus meg har givet,
gjør meg for Gud så kjær!»

(Paul Gerhardt)

BUNDET AV SYNDEN

Av Per Bergene Holm

«Den ugudelige fanges i sine egne misgjerninger, og han blir holdt fast av sin egen synds snarer.»
Ords. 5,22.

Det er underlig å tenke på at da Jesus gikk sin gang mot Golgata, så var han ikke alene om å gå døden i møte. En av hans disipler gikk også døden i møte den samme påske, kanskje åndet han ut i den samme time som Jesus åndet ut. Dennes grufulle død var også forutsagt av profetene, denne gikk også «frivillig» døden i møte, denne satte også livet til av seg selv. Denne var også bundet av synden, han var også drevet av kjærlighet, han var også grepet av angst og stor sjelekval ettersom døden nærmet seg, og han døde også til sist som en forbryter under Guds vrede og forbanelse. Denne disippel var Judas Iskariot.

Det er mange slående likhetstrekk mellom Jesu og Judas' «lidelseshistorie og død». Men om likhetene er slående, så er det likevel forskjellene vi skal stanse for.

Judas gikk også mot døden, som et lam mot slakterbenken, men han var ikke som Jesus bundet av andres synd, men av sin egen. Judas synd var kanskje for han selv ganske uskyldig til å begynne med, kanskje et lite «lån». Men Judas misgjerninger ble til synder som bandt ham fast.

Den første misgjerning ble ikke fulgt av åpen bekjennelse, den ble ikke gjort opp. Det var ingen som visste noe, det var en skjult synd. Ingen merket noe, og da var det kanskje ikke så farlig? Ingen trodde noe annet enn at han var en Jesu venn og disippel, og det var han vel også, og Jesus viste jo slik medynk med syndere.

Den ene synd ble snart til flere, og det ble en vane å ta fra kassen, en hemmelig skjødesynd, noe Judas ikke kunne leve foruten. Det ble også en vane å forstille seg, å snakke og oppføre seg som om intet var skjedd (Jmf. Mt.26,25). Til tyveri la han løgn og forstillelse. Den ene synden avlet den annen, akkurat som hos David.

Kanskje var det tider da han ville bli fri fra sin synd, men da kjente han hvordan synden hadde fått makt over ham, hvordan den stadig var i hans tanker, hvordan den stadig lokket med alt den kunne gi ham av tilfredsstillelse. Kjempet han imot, så led han nederlag likevel. Fristelsen ble for stor. Han trøstet seg kanskje med at de andre heller ikke var uten feil, og at Jesus stadig måtte irettesette dem også. Og helt uten synd var vel ikke de synderne og tollerne Jesus stadig tok imot heller. Hans synd var vel ikke verre enn deres?

Så forble Judas i sin synd, og hans

misgjerninger ble mer og mer til synder som bandt ham fast. Om han ville bli fri, så kunne han ikke, synden hadde fått for stor makt. Kjærligheten til synden hadde fått lov til å utfolde seg i fred og ro, og snart var Judas helt og holdent drevet av denne kjærligheten. Synden bandt ham og kjærligheten til synden drev ham, og forbød ham å løses fra syndens og satans bånd.

Jesus søkte å løse de bånd som bandt Judas. Flere ganger gjorde han det klart for Judas at han visste hvordan det sto til i Judas' hjerte, men Judas kom aldri til oppgjør. Selv ikke den siste kvelden, da Jesus vasket disiplenes føtter som uttrykk for at de hadde behov for en stadig og daglig renselse fra sine synder, bekjente Judas. Han forsto nok hvordan Jesu hjerte brant etter å gi ham del i syndenes forlatelse, men han ville ikke. Synden var blitt ham for kjær, de tredve sølvpengene lokket mer enn syndenes forlatelse. Han hadde også gitt løfter til det høye råd, han var bundet.

Det som hadde begynt med en liten misgjerning, det hadde utviklet seg til synd som bastet og bandt Judas. Det var blitt til snarer som holdt ham fast. Så farlig er synden når den ikke blir overgitt til Jesus gjennom bekjennelse og bønn om syndenes forlatelse.

Så gikk Judas den vei han **måtte**

gå, bundet av sin synd, bundet av djevelen. Slik går det med den som lar synden og djevelen få rom i sitt hjerte. Mennesket er ikke fritt,. I vårt hjerte er det enten Jesus som får rom og som rår med sin makt, sin jernstav - syndenes forlatelse, eller så er det djevelen som rår med sin makt, sitt våpen - synden. Der Jesus og syndenes forlatelse får råde, der må synden og dermed djevelen ut. Der hvor synden får rom og får råde, der må Jesus gå, og så besetter djevelen dette menneske og blir herre i dette hjerte (jmf. Joh.13,2). Judas overgir så sin Herre og Mester, forråder ham med et kyss.

Jesu siste ord til Judas: «Venn, hvorfor er du her?», måtte være som glødende kull på hans hode. Men det var ikke lenger noe som kunne kalle Judas til omvendelse. For ham gjensto det bare «en forferdelig gru for dom».

Judas ble grepet av fortvilelse når det riktig gikk opp for ham hva han hadde gjort, men det var ingen trang til syndenes forlatelse, det var bare gru for dommen han gikk i møte. Synden var det ikke lenger noen glede ved. Slik lønner djevelen sine, når han har dem i sin vold.

Judas gikk så bort og hengte seg og styrtet hodestups ned og revnet så innvollene vellet ut. Han døde en grusom og forferdelig død, under Guds forbannelse og vrede, en fortapt synders død.

Over Judas død er det intet håp, ingen lysning, bare mørke og dom og vrede. Judas historie er en grusom historie, en veldig advarsel om syndens makt og syndens lønn. Det er ikke bare syndens skyld som er farlig. Vi er ofte mest opptatt av syndens skyld, og fordi vi vet at Jesus har sonet synden og båret syndens skyld, så frykter vi ikke syndens skyld. Og så står vi i fare for å glemme syndens makt! Synden binder den som gir rom for den. Jo mer synden får rom, jo mer du forsvarer den, unnlater å regne den som synd, bekjenne den og be om forlatelse for den, jo mer vil den forblinde deg og binde deg.

Du vet selv hvordan det er med synden i livet ditt. Er det sannhet i ditt hjertes innerste? Gir du synden i livet ditt det navn den har, eller pyn-ter du på den, forsvarer den og unnskylder den? Der det kommer usannhet og forstillelse inn, der har synden og djevelen fått rom, for det er han som er løgnens far!

Som vi har nevnt, er det mange likhetstrekk mellom Judas og Jesus når det gjelder deres gang mot døden. Jesus var også bundet av synden, men det var ikke sine egne, det var våre synder han bar.

Jesus var også drevet av kjærlighet, men det var ikke av kjærlighet til synden, men av kjærlighet til oss.

Jesus ble også grepet av angst og fortvilelse med tanke på den dom og

død han gikk i møte, for han skulle også lide den fortapte synders død. Her er det virkelig tale om likhet, men likevel er det nettopp i døden forskjellen var størst. For når døden fikk Judas som bytte, så fikk den en den hadde rett på, en som var «fortapelsens sønn». Men når døden fikk Jesus som bytte, så fikk den en som i seg selv var uten synd, en som hadde rett til å leve. Derfor var det umulig at døden kunne holde på Jesus. I og med at Jesus døde, var synden sonet, straffen utstått, gjelden betalt. Jesus var rettferdiggjort fra de synder han bar, han var rensset ved sitt eget blod, og da han i seg selv var uten synd, måtte døden gi slipp på ham. Det var min og din død Jesus døde. Det var til vår rettferdiggjørelse han sto opp igjen, for det var vårt liv han hadde levd.

Jesus døde og sto opp igjen også for Judas. Han bar også Judas' sine synder. Men Judas ville ikke korsfesteres med Kristus, han ville ikke at syndelegemet skulle gjøres til intet i det han kom med sin synd til Jesus, og tok imot Jesu stedfortredergjerning. Judas elsket synden, og synden fikk ham i sin makt, så han måtte bli i den, så han til sist måtte gå i døden med den.

Måtte Gud bevare oss fra syndens makt!

ECCE HOMO!

I.

Med tornekvister flettet
om pannen Jesus står.
Av blod hans kinn er plettet,
hans rygg har mange sår.

Fornylig blev han drevet
fra havens stille vrå,
hvor trett og sønderrevet
i sjeleangst han lå.

Nu står han som en fange,
med sterke rep om hånd.
Han, som har lægt så mange,
og løst så manges bånd.

Pilatus grubler - grunder - -
det volder ham besvær.
Den fange er et under.
Ei fangens skyld han ser.

Men som en stormflod stiger
omkring ham folkets hat -
for dommens hverv han viker,
tross list og lokkemat.

Han veier og han måler —
akk, svak er hans protest.
Og hopen skriker, skråler:
Korsfest ham kun! Korsfest!

Og skriket får alene,
som ellers, overhånd.
Så dømmer han den rene
til kors og død og bånd.
Han tvetter sine hender:

«Jeg er uskyldig - se!»
Men hopens blikke brenner:
«Vi bærer dommens ve.»

II.

Taus har han båret
sin skjensels drakt,
taus har han døiet
hopens forakt.

Et vink fra hans hånd,
et ord fra hans munn,
og jorden seg åpnet
i selvsamme stund -

og lukket seg over
den rasende hop,
med all dens mishandling,
dens råskap og rop.

Men hånden ei vinket,
ei ordet blev sagt.
Ti allmakten vek
for en sterkere makt.

Denne eneste makt
hans kjærlighet kun,
holdt hånden tilbake,
og lukket hans munn.

(Fra «Omkring Nasareeren»
av Edin Holme.
Diktets del III. og IV. står på
nr.248 og nr.281 i Sangboken).

BØNN

Av Lars Fossdal

Stadig oftere får vi høre at bønnen er arbeid eller at den er et arbeidsredskap. Og vi blir oppfordret nærmest til å storme Gud med vår bønn for å oppnå resultater.

Dette gir inntrykk av at Gud er som en vanskelig person, som må be-arbejdes om vi skal oppnå resultater. Det gjelder å stå på, være utholdende og trygle ham, for er vi bare dyktige nok, bønnehører han oss. Lønnkammeret blir arbeidsrommet. Svikter vi, faller det hele i grus.

Bønnen blir et arbeidsredskap i menneskets hånd, og Gud blir tjeneren som skal oppfylle våre ønsker. «Lønnen» blir etter vår innsats.

Stemmer dette med Skriftens tale om bønn? Nei! Intet sted i Skriften omtales bønnen som arbeid eller et arbeidsredskap. Jesus Kristus selv gir oss vel det beste eksemplet på dette.

Jesu bønn

Verken Jesu bønn i Getsemane, hans yppersteprestelige bønn, «Fader vår» eller bønnene i Salmenes bok, gir oss inntrykk av at bønnen er et arbeid eller et arbeidsredskap for ham.

Jesu bønn viser oss at bønn er fortrolighet og hengivenhet til Faderen. Han er ett med Faderen og hans vilje.

Ved bønnen utøste han sitt hjerte for sin Far, - han søkte å få vite hva som var hans Fars vilje, og i Ordet fra Gud

ble han innviet i hva som var hans vilje. De to hadde gjensidig fortrolighet. Og i dette fortrolige forholdet fikk han styrke til å gjøre det som herliggjorde Faderen, så Faderen kunne æres. Det var alltid Sønnens mål.

Hans bønn var ikke en kamp mot Gud, forat Gud skulle akte på hans bønn og oppfylle hans ønske.

Barnekårets ånd

I Gal.4,6 står det: «Og fordi dere er sønner, har Gud sendt sin Sønns Ånd i våre hjerter, som roper: ABBA, FADER». Bønn er altså barnekårets ånd som roper til sin far, i avhengighet, i tillit og i hengivenhet. Denne ånd får den som tror seg frelst av nåde for Jesu skyld.

En har sagt: Bønnen er den troendes åndedrett. Dette stemmer med Ef.6, hvor apostelen taler om at den troende skal ikle seg Guds fulle rustning. Her nevnes ikke bønnen som et ledd i rustningen - som et våpen, men at de skal stå omgjordet med rustningen «idet dere til enhver tid beder i Ånden med all bønn og påkallelse, og er årvåkne deri med all vedholdenhet og bønn for alle de hellige (v.18), - - «. Bønnen er selve åndedrettet i den troendes liv.

Barnekårets ånd er slik at den roper til sin Far, både i glede og sorg. Den er full av tillit og hengivenhet, og fordi far kan og vet alt, overlater barnet seg helt

og fullt til Faderens vilje. Slik ærer et barn sin far.

Bønn uten barnekårets ånd

Paulus ba mye før han ble omvendt til Herren. Likevel sier Skriften om ham i Ag.gj.9,11: « - for se, han ber, -». Før omvendelsen manglet han kjennskapet til Herren, tilliten og hengivenheten til ham, som er kjennetegnet på barnekårets ånd.

Dette sier oss at der barnekårets ånd er borte, der er det ingen bønn. En slik bønn blir kun et rituale som hører med for å kunne vedkjenne seg kristennavnet eller tilfredsstille egne religiøse behov.

Da er det lett å oppfatte bønnen som arbeid eller et arbeidsredskap. Det er ikke tilliten og hengivenheten som er drivkraften i bønnen.

Herren gir

Når Skriften sier at den rettferdige manns bønn har stor kraft i sin virkning (Jak.5,16), er nettopp Jesus det beste eksemplet på dette. Han søkte alltid Faderens vilje, derfor ble han også bønnhørt.

Heller ikke er det rett at Gud nødvendig gir bønnesvar, og derfor må behandles med mye bønn slik at han oppfyller våre ønsker.

I Luk.11,13 sier Jesus at når vi som er onde vet å gi våre barn gode gaver, hvor meget mere skal da ikke Faderen gi dem Den Hellige Ånd som ber ham. Faderen vet hva som tjener barnet best, og derfor gir han barnet det.

Ber, og får ikke.

En av grunnene til at Gud ikke svarer på våre bønner, er at vi ber ille (Jak.4,3). Vi er lite grepet av Jesu kjærlighet, og søker derfor stort sett hva som tjener oss best. Herren sier om slike bønner: «Dere ber og får ikke, fordi dere ber ille, for å sløse det bort i deres lyster». Da er det nåde at Gud ikke gir oss det vi ber om.

En god far gir ikke barnet sitt gaver som ikke vil gagne det.

Det er også verd å merke seg at Skriften nevner flere eksempler på at Herren svarte annerledes på folkets bønn enn det de forventet. Og hver gang var Herrens svar langt bedre for folket enn om de hadde fått sitt ønske oppfylt (4.Mos.21,4-9).

Men bønnene kan også bli hindret fordi vi ikke oppløfter hellige hender. Ja, Herren skjuler sine øyne og ører for slike bønner. Urene hender har den som ikke lever i lyset med sitt liv, hvor blodet får rense bort synden, og nåden får opptukte en til å fornekte ugudelighet og de verdslige lyster, og til å leve tuktig, rettferdig og gudfryktig i den nåværende verden (Titus 2,12).

Gud hører

Bønn er ikke mange og lange ord. Jesus advarte mot hedningenes tankegang om bønnen, for de trodde at de ble bønnhørt når de bad lange bønner (Matt.6,7). Den blir heller ikke hørt etter hvor sterkt skrik eller rop det er. Hanna utøste sitt hjerte for Herren i en

bønn uten ord, og hun ble bønnehørt (1.Sam.1,13).

Daniel fikk vite, etter å ha bedt tilsynelatende forgjeves i tre uker, at «Fra den første dag du vendte din hu til å vinne forstand og til å ydmyke deg for din Guds åsyn, er dine ord blitt hørt, -» (Dan.10,12).

Et annet kjennetegn på bønnen er at den bedende lever i erkjennelsen om hva han er i seg selv. Overfor Herren blir mennesket lite og ydmykt, slik Abraham var da han ba for Sodoma (1.Mos.18,16-33).

Lønnkammeret

Lønnkammeret var skattkammeret i huset. Her ble skattene gjemt eller oppbevart.

Jesus sier i Matt.6,6 at «når du ber, da gå inn i ditt lønnkammer (skatt-kammer) og lukk din dør, og be til din Fader, som er i lønndom, - «. Det vil si at når du går inn i ditt lønnkammer, går du inn til en som allerede er der, nemlig Faderen. Og «han skal lønne deg i det åpenbare».

Skriften formaner oss: «Be uavlatelig» og «Dere som minner Herren, unn dere ingen ro». Vi skal altså stadig få være i «lønnkammeret», i det fortrolige samfunnet med Herren. Herren er ikke sen når det gjelder sine barn, de som roper til ham dag og natt (Luk.18,7).

Han har omsorg for dem (1.Pet.5,7), og han vet hva de trenger til lenge før de ber ham om noe (Matt.6,8.32).

Åndskamp

Alle troende opplever en kamp hver gang de skal be. Satan møter opp for å hindre oss i å søke Herren, og i vårt kjød har han en medarbeider. Andre ting blir nå så viktige, at de må utføres før vi tar oss tid til å be. Likeledes erfarer vi at mens vi ber, er det vanskelig å konsentrere seg. Stadig dukker nye gjøremål opp i minnet, og tankene flyr ofte så langt av gårde.

Ondskapens åndehærer i himmelrommet møter alltid opp når troens folk samles om Jesus, enten det er til bibellesning, bønn, de helliges samfunn eller nattverden. Den har en forbundsfelle i vår onde natur. Målet er å hindre oss i å ha fortrolighet med Frelseren, for derved svekkes det nye livet som ble skapt i oss ved troen på Jesus.

Maria og Marta opplevde dette. Da Jesus kom til dem, ble Marta opptatt av de mange ting som skulle gjøres, og dette hindret henne i å høre Mesterens ord. Også Maria kjente nok på dette, men hun valgte å sette seg ned ved Jesu føtter for å høre de livssalige ordene som gikk ut av hans munn (Luk.10,38-42). Maria valgte det ene nødvendige, samfunnet med ham, som ikke skulle bli tatt fra henne.

Dess mer ondskapens åndehær lykkes med å holde oss borte fra samfunnet med Herren, dess mer verdsliggjorte blir vi. Disse kreftene gir ikke opp før den troende har mistet livet i Gud. Det skjer når den troende har mistet bønnen og vitnesbyrdets ånd. Fortrolig-

heten og hengivenheten til Herren er borte.

Søk Faderens ære

En annen ting, som også gjør at det blir kamp når jeg skal be, er motstanden fra mitt kjød mot å bøye seg for Guds vilje. Jeg tviholder på at Herren skal oppfylle mitt ønske, fordi det passer meg best. Og når min vilje ikke samstemmer med Guds vilje, kan jeg ikke overlate saken i hans hender - for å la den ligge der. Lønnkammeret blir ikke da det fortrolige stedet, hvor jeg kan få utøse mitt hjerte for Herren, søke hans vilje ved å overlate bønneemnene i hans hender, for at han skal ta seg av dem slik at det blir til forherligelse av hans navn.

Søk alltid at Faderens vilje må skje i det du ber om, så han må bli herliggjort. Da erfarer du at hans tanker og veier er annerledes enn dine, men at disse alltid er til det beste for deg. Også her gjelder det at den som mister sitt liv for Jesu skyld, skal finne livet alt her på jord. Da får du leve til hans ære, og Faderen blir herliggjort ved deg.

Israel søkte ikke Herrens vilje da de knurret over mannaen fra himmelen og ba om å få kjøtt. Herren svarte dem, og ga dem vaktler (fugler), men det ble til deres egen ulykke (4.Mos.11,33). Så alvorlig er det å trosse sin vilje igjennom hos Gud.

Vandre i tro

Da Lasarus var syk og det gjaldt

som mest for Lasarus, Marta og Maria, virket det som om Jesus sviktet dem. Han kom ikke på deres henvendelse. Men Jesus sa at dette skjedde forat Faderen skulle bli herliggjort ved Lasarus død (Joh.11,4).

Den blindfødte mannen måtte vente i 38 år på å få synet. Også dette skjedde for at Faderen skulle bli herliggjort (Joh.9,3).

Paulus måtte etterlate seg Trofimus, sin medarbeider, syk i Milet. Og selv hadde han en torn i kjødet, som han måtte leve med i tilit til at Guds nåde var nok for ham.

Hebr.11 nevner mange eksempler på forhold som troende har levd under. Her leser vi at Herren utfridde noen til ære for sitt navn, mens andre ikke ble utfridd (11,35b-38). Skriften sier: «Alle disse fikk vitnesbyrd for sin tro» (11,39). Både de som opplevde Herrens inngripen og de som måtte leve i lidelsen, forherliget Herrens navn.

Gjennom hele Skriften ser vi at ingen av dem som satte sin lit til Herren, ble til skamme. Det er også Guds løfte til sine barn på jord. Derfor kan du trygt overlate deg og din sak i hans hender. Slå deg til ro med å være i den allmektiges hender, selv når du opplever den største smerte, for Herren er såre nidkjær for sitt folk (Sak.1,14).

På grunn av det Jesus har gitt deg, kan du komme til nådens trone og si: «Abba, Fader» (= kjære pappa).

La ingen og intet hindre deg i å leve i fortrolighet og hengivenhet til Herren!

Kap.3: Guds vesensfylde.

§ 11. Hva er Guds egenskaper.

I Gud er vesen og egenskaper det samme. Skriften taler om egenskaper i forbindelse med Gud, fordi den må uttrykke seg i vårt språk og tale til oss i vårt eget plan for overhodet å få åpenbaret oss noe om Gud. Det er for vår frelses skyld at Skriften taler om egenskaper i forbindelse med Gud.

Det å kalle Guds egenskaper for sider ved Gud er galt, for da fornekte vi at egenskaper og vesen i virkeligheten er ett og det samme.

Guds egenskaper er åpenbaringsglimt av Guds vesen, dvs. av Gud selv. Gjennom dem lærer vi Gud å kjenne. Merk i denne forbindelse ord som Joh.1,14: «full av nåde og sannhet» og Kol.2,9: «i ham bor hele guddommens fylde legemlig» (dvs. han har alle guddommelige egenskaper). I disse ordene er det tale om en fylde, og det er en fylde stor nok til å avhjelpe all slags nød.

Vi presiserer at i hver egenskap Guds ord taler om, møter vi et åpenbaringsglimt av Herren selv.

§ 12. Hvordan skal vi inndelegere Guds egenskaper?

Gud kan ikke innrammes, registreres eller innordnes i en ordning av hans egenskaper for å danne oss et fullstendig bilde av Gud. Gud er hinsides all orden eller uorden, han er en

evig fylde. Det er derfor Guds egenskaper ikke kan ordnes etter begrepsmessige, logiske eller filosofiske synspunkter.

Vi vil holde oss til den inndelingen av åpenbaringen som ligger oss nærmest: den alminnelige åpenbaring og frelsesåpenbaringen, og prøver å inndelegere egenskapene i overensstemmelse med det.

Nå taler Skriften også om egenskaper i forbindelse med Gud, som ikke kan innordnes hverken under den alminnelige åpenbaring eller frelsesåpenbaringen, eller kanskje det er retttest å si: egenskaper som ligger til grunn for dem begge. Det gjelder alt som taler om Guds transcendent (Guds opphøyethet).

Etter dette vil vi da ordne Guds egenskaper i disse tre hovedgrupper:

1. Guds transcendent egenskaper.
2. Guds egenskaper etter den alminnelige åpenbaring.
3. Guds egenskaper etter frelsesåpenbaringen: Guds egenskaper etter loven: Guds egenskaper etter evangeliet.

§ 13. Guds egenskaper som Den Opphøyede Evige Gud. (Guds transcendent egenskaper.)

1.Tim.6,15-16 er her et grunnord. Her kalles Guds egenskaper i hans opphøyede eksistens slik: Den Salige, Den alene Mektige, Den alene Udø-

delige, Den som ingen har sett eller kan se. Jesus kaller ham den absolutt Gode: «Ingen er god, uten en, det er Gud» (Luk 18,19).

«Den absolutt Salige» betegner at Gud i seg selv er fullkommen tilfredsstillet. Det er intet han må. Det er intet behov, intet savn i Gud. Han er i seg selv fullkommen harmoni.

«Den alene Mektige» betegner at han er hinsides alt vi kjenner av makt og avmakt. Han er kilden både til makt og til all avmakt.

«Den som alene har udødelighet», karakteriserer Gud som den absolutt Levende: Den som *er* livet og *gir* liv (Joh.5,26). Det «å ha liv i seg selv» er å være liv uten årsak, uten avhengighet. Gud står hinsides enhver motsetning mellom liv og død. Han er både «livet kilde» og «den som døder» (1.Sam.2,6).

Rom.11,33 taler om en absolutt visdom og kunnskap hos Gud. Det er en visdom og kunnskap som ligger utenfor muligheten for vår erkjennelse.

Skal vi sammenfatte hva Guds ord sier om hans egenskaper i hans opphøyethet, kan vi bare si: Gud er Den i enhver henseende Fullkomne. I sin opphøyethet er han uerkjennelig, vi kan egentlig ikke si hva han er, bare hva han ikke er: Det er intet disharmonisk, intet ondt, ingen avhengighet, ingen forgjengelighet, ingen uklokskap, ingen feiltakelse, osv. Han er **Den Fullkomne**.

§ 14. Guds egenskaper etter den alminnelige åpenbaring.

Guds alminnelige egenskaper kommer til uttrykk i enhver åpenbaring av Gud.

Overalt der Gud åpenbarer seg, gir han seg til kjenne som den **sanne**, den **rettferdige**, den **almektige**, den **allestedsnærværende**, den **allvitende**, og den **uforanderlige** Gud. Vi skal se litt på hva Skriften sier om hvert av disse åpenbaringsglimtene:

I Joh.17,3 kalles Gud «den eneste sanne Gud». Det uttrykker at Gud er Sannheten (Joh.14,6) og at han er Sanndru (Rom.3,4). Når Herren åpenbarer seg som den sanne, kjenner mennesket umiddelbart at Gud ikke er som et menneske. Åpenbaringen avslører motsetningen mellom Gud og mennesket, at mennesket er en løgner (Sal.116,11).

Rom.3,26 sier at «Gud er rettferdig». Det uttrykker at Gud **er** rettferdig og **viser** seg rettferdig. I møte med Gud kjenner mennesket umiddelbart at Gud alltid har retten på sin side, mens det selv har urett overfor Gud.

Det at «Gud er allmektig», vil si at Gud **kan** hva han vil. Ingen ting er for vanskelig for ham (Luk.1,37). Det er bare spørsmål om han **vil**. **Han er fullkommen suveren**.

«Gud er allestedsnærværende». Sal.139 fra v. 7 taler om det. For ham er det ikke noe «nær eller fjern», «kort eller langt», «oppe eller nede»,

osv. Det er ikke noe sted hvor Gud ikke er. Han oppfyller alt og lar seg ikke pågripe noe sted. Han er suveren over tid og rom. **Han er samtidig alle steder.**

«Gud er allvitende» sier oss at hans viten er suveren over tid og rom. Dette ser vi ved at Jesus forutsier Peters fornektelse av Jesus og Judas forræderi. Hans forutvitethet innskrenker ikke menneskenes handlefrihet. For ham ligger alt åpent og umiddelbart. Han er den evig forutvitende, den evig erindrende, den evig vitende (Sal.139,1-6). Fordi han vet og ser al-

le ting, kan han også utslette våre synder og la være å komme dem i hu (Es.44,22).

«Gud er uforanderlig». Han er alltid den samme. Han er ikke undergitt noen utviklingens lov (Jak.1,17). Gjennom alle tider åpenbarer han seg som den samme (Heb.13,8).

Men dette er ikke ensbetydende med at Gud er upåvirkelig. Han lar seg påvirke av sine barns bønner i overensstemmelse med sitt eget vesen og sine egne løfter (Sal.32,5).

(Fra Øivind Andersens troslære,
tilrettelagt ved Lars Fossdal)

«Bort med denne, gi oss Barabbas fri.» (Luk.23,18).

Av H.E. Wisløff

Folket skulle velge hvem de ville gi fri: Jesus eller Barabbas. Et underlig valg. Skulle det valget være så vanskelig?

For hvem var Barabbas?

Han var *en opprører*.

Opprørstanken er like gammel som synden, for synden er opprør mot Gud. Opprørstanken presser ennå den dag i dag en tornekrone om Jesu panne, og tøylesløse lyster kaster ennå spottens narrekåpe om hans skuldre.

Barabbas var *en morder*. Og mordtanken er like gammel som opprørstanken. Synd dreper. Det har den alltid gjort, og det vil den fortsatt gjøre hvor den går løs.

Barabbas var *en røver*. Og synd røver - sjelefred og evighetshåp.

Og Barabbas var *en fange*, og den som gjør synd, er syndens fange.

Denne mann ville folket gi fri. Ham anså de mindre farlig enn Jesus. Hvor synden forblinder.

Men Jesus, hvem var han?

Du vet det. Det er nok at vi i dag bare minner hverandre om den sannhet: *han døde for deg!*

Nå skal du velge. Og valget står mellom Jesus og synden. Hvem av de to skal få makt over deg?

Velg rett! Og velg nå.

Velg Jesus - han som valgte deg.

Et kurs ved Bibelskolen?

Det er for mange tid for å søke skoleplass for skoleåret som kommer. Vi vil i den sammenheng bare minne om Bibelskolen på Fossnes. Kanskje var det noen som hadde trang til å trenge inn i Guds ord, granske Skriftene?

Det trenger hver og en av oss, vi trenger å ta til oss av Guds ord. Vi trenger å bli gjenstand for Ordets gjerning; å slå ihjel vårt gamle menneske og gjøre oss levende igjen ved troen på Jesus. Vi trenger å føres inn i døds- og livssamfunnet med Herren Jesus Kristus, hver en dag.

Men verdens bekymringer, arbeidets kav og mas og de mange ting tar så lett Ordet fra oss, distraherer oss og gir oss ikke den nødvendige tid til Ordet. Da kan det være behov for å søke avsides for ei tid, la alt annet ligge for det ene nødvendige.

Det var det vi ønsket Bibelskolen skulle være, et sted å sitte ned ved Jesu føtter og lytte til hans ord. At Guds ord selv kunne få tale, at Jesus kunne få åpne vår forstand, så vi kan forstå Skriftene, det var vårt ønske. «Når dine ord åpner seg, gir de lys, de gir enfoldige forstand.» (Sal.119,130).

Nå er det mange som har gått foran oss som har fått lys over Skriftens ord, og det lyset vil ikke vi forakte. Den tanke i tiden at vi forstår bedre enn dem som har levd før oss, den er

fra sjelefienden. Nei, det sømmer seg bedre å be: «Gud, gi oss samme lys og kraft, som fedrene har hatt.»

Så selv om vi i flere fag ikke har andre lærebøker enn Bibelen selv (fordi det dessverre ikke er gode lærebøker tilgjengelig), så har vi også fag med lærebøker av gode bibellærere som f.eks. Øivind Andersen (Troslære, Romerbrevet) og Anders Hoaas (Prof. Esaias). Og ut over dette, så vil man snart merke at lærerne har lånt lys av slike som Luther, Rosenius, Odland, Valen-Sendstad, C.Fr.Wisløff osv. Det lys fra Guds ord som er gitt Guds folk i Norge gjennom disse, det lys må ikke slukne i blant oss, men det må få skinne.

I erkjennelse av vår egen utilstrekkelighet, at vi bare er noen skrøpelige leirkar, anbefaler vi likevel med stor frimodighet et kurs ved Bibelskolen. «For vi forkynner ikke oss selv, men Kristus Jesus som Herre, oss selv derimot som tjenere for dere for Jesu skyld. For Gud, som bød at lys skulle skinne fram i mørket, han har også latt lyset skinne i våre hjerter, for at kunnskapen om Guds herlighet i Jesu Kristi åsyn skal lyse fram. Men vi har denne skatt i leirkar, for at den rike kraft skal være av Gud og ikke fra oss selv.» (2.Kor.4,5-7).

Per Bergene Holm

Pinsestevne på Bibelskolen på Fossnes,

Stokke, 24.-27.mai 1996

Ledere: Lars Fossdal og Per Bergene Holm

Fredag 24.mai:

Kl. 19.00: Samling og kveldsmat

Kl. 20.00: Kveldsmøte T: Magnor Sandvær

Lørdag 25.mai:

Kl. 10.00: Bibeltime T: Tom Eftevann

Kl. 11.30: Bibeltime T: Anfinn Line

Kl. 17.00: Bibeltime T: Magnor Sandvær

Kl. 20.00: Kveldsmøte m/offer til misjonen T: Tom Eftevann

Søndag 26.mai (1.Pinsedag):

Kl. 10.00: Bibeltime T: Anfinn Line

Kl. 11.30: Bibeltime T: Tom Eftevann

Kl. 17.00: Bibeltime T: Svein Mangelrød

Kl. 20.00: Kveldsmøte m/offer til bibelskolen T: Magnor Sandvær

Mandag 27.mai (2.Pinsedag):

Kl. 10.30: Møte m/offer til misjonen T: Anfinn Line

Kl. 12.30: Middag som avslutning av pinsestevnet.

Priser:

Full pensjon:	kr.450,-	(kr.150,- pr døgn)
13-17 år:	kr.300,-	(kr.100,- pr døgn)
7-12 år:	kr.225,-	(kr. 75,- pr døgn)
0- 6 år:	gratis	

Familierabatt: Familier betaler bare for de to eldste barna.

Påmelding: **Innen 15.mai.** Tlf.: 33 33 94 16 (Lars Fossdal, Bibelskolen).
Program sendes til alle påmeldte.

Hjertelig velkommen til unge og eldre!

Sommerskole (med årsmøte)

på Solborg Folkehøgskole, Stavanger, 17.-21. juli 1996

Ledere: Karl Bø, Jon Espeland og John Flaten.

Onsdag 17.juli:

Kl. 19.00: Samling og kveldsmat

Kl. 20.00: Kveldsmøte T: Tore Mangelrød

Torsdag 18.juli:

Kl. 10.00: Årsmøte Andakt v/ Reidar Linkjendal

Kl. 17.00: Bibeltime - Syndens svik T: Per Bergene Holm

Kl. 20.00: Kveldsmøte T: Sven A. Berglund

Fredag 19.juli:

Kl. 10.00: Bibeltime - Syndens makt T: Per Bergene Holm

Kl. 11.30: Bibeltime T: Sven A. Berglund

Kl. 17.00: Bibeltime T: Tore Mangelrød

Kl. 20.00: Kveldsmøte m/offer til misjonen T: Reidar Linkjendal

Lørdag 20.juli:

Kl. 10.00: Bibeltime - Syndes lønn T: Per Bergene Holm

Kl. 11.30: Bibeltime - Omvendelsens frukter T: Reidar Linkjendal

Kl. 17.00: Misjonstime T: Jon Espeland

Kl. 20.00: Kveldsmøte m/offer til bibelskolen T: Tore Mangelrød

Søndag 21.juli:

Kl. 10.30: Møte m/offer til misjonen T: Sven A. Berglund

Kl. 12.30: Middag som avslutning på sommerskolen.

Priser: Full pensjon: kr.1300,- (kr.1080,- uten oppreid seng).

Under 13 år: 1/2 pris. Under 4 år: Gratis.

Tillegg for enkeltrom: kr.50,- pr. natt.

Teltplass/campingvogn: kr.80,- pr.døgn.

Familierabatt: Gjelder bare deltakere som har full pensjon.

Det skal bare betales for de 2 eldste barna under 20 år.

Dersom begge disse er over 13 år, går den ene for halv pris.

Påmelding: Sendes med navn, adresse, alder på barn mv. **innen 29. juni,**
til **Jon Espeland, 4649 Flekkerøya, Tlf. 38 10 00 61.**

Program sendes til alle påmeldte.

Hjertelig velkommen til unge og eldre!

Vennligst gi ekspedisjonen beskjed i god tid ved adresseforandring.

Sommerskole på Imi Stølen, Oppdal, 1.-4.august.

Program kommer i neste nummer av Lov og Evangelium.

Barneleir på Bibelskolen på Fossnes, 21.-23.juni.

- Alder:** 1.-4. klasse. Barn under skolealder sammen med foreldre.
Ledere: Charles Stålerød og Evelyn Dalen.
Talere: Per Bergene Holm og Solveig Klavenæs.
Pris: Kr.100,- for full pensjon. (Kr. 50,- ekstra for oppreid seng).
Påmelding: Evelyn Dalen, Fossnes, 3160 Stokke - tlf: 33 33 93 98.
Per Bergene Holm, Solfeng, 3282 Kvelde - tlf. 33 11 26 96.

Detaljert program sendes ved påmelding.

Sommerleir for ungdom i Kveldsvik, Kvelde, 28.-30.juni.

- Alder:** 5.klasse og oppover.
Ledere: Svein og Inger Lise Mangelrød m.flere.
Talere: Ennå ikke avklart.
Pris: Kr.100,-.
Påmelding: Svein Mangelrød, Kveldsvik, 3282 Kvelde - 33 11 20 47.

Detaljert program sendes ved påmelding.